

Методичні рекомендації щодо організації гурткової роботи

Усі діти — різні, і пересвідчитися в цьому можна під час спостереження за самостійною діяльністю дошкільників. Хтось старанно будує башту з кубиків, інший малює свою родину, а ще кілька дітей захоплено грають м'ячем. Задовольнити потреби кожної дитини у дитячому може гурткова робота. Гуртки є додатковою організаційною формою освітнього процесу у закладі дошкільної освіти. Окремо можна виділити секції та студії.

Гурток	Секція	Студія
Об'єднання вихованців відповідно до їх нахилів, здібностей, інтересів до конкретного виду діяльності з урахуванням: <ul style="list-style-type: none">- їхнього віку- психофізичних обливостей- стану здоров'я	об'єднання вихованців для проведення: <ul style="list-style-type: none">- дослідницької- пошукової- експериментальної роботи з різних проблем науки, техніки, мистецтва, а також за спортивно-технічним, красзнавчим або іншим напрямом діяльності	об'єднання вихованців за різними видами або жанрами мистецтва: <ul style="list-style-type: none">- музичного- вокально-хорового- театрального- хореографічного- фольклорного- фольклорно-етнографічного- акторського- образотворчого- декоративно-ужиткового- літературно-творчого- композиторського

Особливості гурткової роботи

- цілеспрямоване використання вільного часу для повноцінного розвитку потенційних можливостей дитини
- свобода вибору профільного спрямування, напрямів діяльності та освітньої програми
- творчий характер освітнього процесу, який здійснюють на основі додаткових освітніх програм
- співпраця, співтворчість, індивідуальний підхід у взаєминах дитини, педагога та батьків.

Уникайте таких помилок:

- гурткові заняття часто дублюють традиційні заняття за змістом і методикою проведення
- гурткову роботу ототожнюють з індивідуальною роботою з дошкільниками
- до участі у гуртках масово залучають усіх вихованців без урахування їхніх реальних бажань, нахилів, уподобань
- гуртки запроваджують у дошкільному закладі як обов'язкову форму роботи з дітьми попри відсутність у штатному розписі посади керівника гуртка, належних умов і реальної потреби
- організовують гуртки без дотримання вимог щодо оформлення документації, яка регулює їх діяльність

- не обговорюють питання організації та підсумків роботи гуртків з педагогами дошкільного закладу та батьками вихованців тощо.

Складові організації гурткової роботи

Чітко визначте складові організації гурткової роботи в закладі дошкільної освіти та керівництва нею, як-от:

профільне спрямування гуртка

список дітей,

розклад занять,

графік роботи

документація, яка регулює діяльність гуртка:

програма гуртка план роботи гуртка

журнал планування та обліку роботи гуртка

картотека дидактичних ігор і методичних розробок

підсумки роботи.

Профільне спрямування гуртків

Уведення гурткової роботи — один з ефективних шляхів розвитку творчої особистості дошкільника.

Гуртки можуть мати таке спрямування:

художньо-естетичне — образотворча діяльність, художня праця, гра на музичних інструментах,

хореографія, вокал, театральна діяльність

фізкультурно-спортивне — гімнастика, акробатика, ритмічна гімнастика, плавання, настільний теніс тощо

інтелектуально-пізнавальне — пошуково-дослідницька діяльність, логіка тощо

комунікативно-мовленнєве — іноземна мова, римування, казкоскладання тощо.

Під час визначення профільного спрямування гуртка враховуйте:

інтереси та здібності вихованців	виявляють під час щоденних спостережень за дітьми на заняттях, під час їхньої самостійної та ігрової діяльності, спілкування з батьками
побажання батьків	виявляють за допомогою анкетування, усного опитування, бесід

наявність сприятливих умов	спеціального приміщення навчально-методичних матеріалів дидактичних ігор та посібників обладнання інвентарю технічних засобів навчання тощо
компетентність педагогів	з певного напрямку гурткової роботи

Вихователь-методист, інструктор з фізкультури, музичний керівник чи вихователь можуть бути водночас і керівником гуртка певного профільного спрямування.

Список дітей, розклад занять, графік роботи

До участі в гуртковій роботі можна залучати дітей за таких умов:

вік дітей	від трьох до семи років
кількість дітей	мінімальна — 3-5 осіб максимальна— 10-12 осіб (як виняток — 15 осіб)
кількість гуртків на день для однієї дитини	не більше одного

Як створити затребуваний гурток у закладі дошкільної освіти

Гурткова робота допомагає дошкільникам проявити свої здібності й інтереси. Щоб гурток був ефективним, важливо пройти усі етапи, нічого не пропускаючи. Скористайтеся алгоритмом створення нового гуртка або перевірте, чи ви нічого не проґавили в організації вже діючого.

Алгоритм створення гуртка в дитячому садку

КРОК 1	Вивчіть нормативно-правову базу
КРОК 2	З'ясуйте бажання батьків, потреби дітей у додаткових освітніх послугах
КРОК 3	Проаналізуйте результативність роботи щодо засвоєння дітьми програмових вимог відповідно до віку
КРОК 4	Оберіть напрям та зміст додаткових освітніх послуг
КРОК 5	Розробіть програму гуртка
КРОК 6	Складіть план роботи гуртка на навчальний рік
КРОК 7	Затвердьте програму, план роботи гуртка на засіданні педагогічної ради
КРОК 8	Реалізуйте план роботи гуртка на практиці
КРОК 9	Проаналізуйте результативність роботи гуртка

КРОК 10	Захистіть результати роботи перед батьківською та педагогічною громадськістю
----------------	---

Список дітей, які відвідують групу, може бути складений у табличній формі й містити такі дані: порядковий номер

прізвище та ім'я дитини дата народження

група, у якій навчається вихованець.

Список затверджує керівник дошкільного закладу.

Розклад занять гуртка також затверджує директор.

Уникайте дублювання профільного спрямування гуртка із діяльністю в першій половині дня. Якщо у дошкільному закладі працюють декілька гуртків — узгодьте заняття. Керівник гуртка в межах свого робочого часу та гранично допустимого навантаження дитини проводить від одного до трьох занять на тиждень з кожною групою. Практика доводить, що заняття гуртка ліпше проводити:

двічі на тиждень по 15-35 хв.	у другій половині дня — у час, відведений для ігор та самостійної художньої діяльності дітей
раз на тиждень тривалістю до 40 хв. з перервою для фізкультурної хвилинки Джерело:	

Окрім проведення занять гуртка, організуйте також індивідуальну роботу з дітьми.

Графік роботи керівника гуртка затверджує керівник закладу дошкільної освіти після погодження із профспілковим комітетом.

Документація, яка регулює діяльність гуртка

За важливу локальну документацію, яка регулює діяльність гуртка, несуть відповідальність директор закладу дошкільної освіти та керівник гуртка, залежно від документів.

Документи, за які відповідає директор	Документи, за які відповідає керівник гуртка
Статут закладу дошкільної освіти Положення про заклад дошкільної освіти наказ про організацію гурткової роботи в закладі дошкільної освіти Положення про організацію гурткової роботи, схвалене на засіданні педагогічної ради та затверджене керівником закладу дошкільної освіти довідки щодо контролю за якістю та результативністю гурткової роботи звіти про роботу гуртка	програма, за якою працює гурток план роботи гуртка на навчальний рік Журнал планування та обліку роботи гуртка графік роботи, розклад занять, список дітей, затверджені керівником дошкільного навчального закладу картотека дидактичних ігор і методичних розробок

<ul style="list-style-type: none"> - за звітний період для педагога, який здійснює гурткову роботу - за підсумками навчального року для керівника закладу 	
---	--

Керівник гуртка є учасником освітнього процесу дошкільного закладу і має дотримуватися вимог, визначених у посадовій інструкції.

Програма гуртка

Програма гуртка — це нормативний документ, що визначає мету, завдання, зміст, обсяг, порядок, способи організації освітньої діяльності та вимоги до її результатів.

Керівник гуртка може внести до такої програми певні зміни з урахуванням особливостей:

- освітнього процесу
- методичного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення
- рівня підготовленості вихованців дошкільного закладу
- регіональних особливостей тощо.

Внесені зміни не мають змінювати змісту освітньої програми, яка взята за основу. Незмінними залишаються:

- мета
- завдання
- очікуваний результат освітньої діяльності.

Різниця між змістовою, методичною і технологічною частинами адаптованої та основної освітніх програм має становити до 30%

План гурткової роботи

Правильне планування є однією з умов успішної роботи гуртка. Керівник гуртка на основі програми розробляє навчально-тематичний план роботи гуртка на навчальний рік. Він містить сітку гурткових занять, у якій зазначені дати проведення, тематика й основна мета занять. Уже на основі цього плану керівник гуртка складає календарний план роботи з дошкільниками.

Журнал планування та обліку роботи гуртка

Свою діяльність керівник гуртка фіксує у Журналі планування та обліку роботи гуртка, що має таку структуру:

титильна сторінка вказівки до ведення Журналу

мета і основний зміст роботи гуртка

відомості про членів гуртка плани роботи гуртка на перший та другий семестри навчального року, період літнього оздоровлення

облік роботи гуртка

облік відвідування робота гуртка — проведення тематичних вечорів, виставок, зустрічей, екскурсій, участь у конкурсах, виставах тощо зауваження та пропозиції.

Картотека дидактичних ігор і методичних розробок

Розроблення, збирання та систематизація матеріалів діяльності гуртка є одним із важливих завдань його керівника. Тому створенню картотеки дидактичних ігор і методичних розробок приділіть особливу увагу. До картотеки дидактичних ігор включіть: дидактичні посібники — авторські та запозичені конспекти занять чи інших форм роботи з дітьми, розроблені керівником гуртка заняття, запозичені з фахових джерел та відпрацьовані на практиці, якщо такі є. У цьому випадку в картотеці (у примітках) зазначте джерело, з якого взято матеріали; конспекти підсумково-звітних занять. Систематизуйте матеріали в картотеці та зберігайте їх у папках-накопичувачах.

Підсумки роботи

Двічі на рік у план роботи гуртка включайте проведення підсумково-звітних заходів — занять, свят тощо. Під час таких форм роботи керівник гуртка демонструє результати роботи гуртка для батьків вихованців, інших педагогів, адміністрації дошкільного закладу й водночас аналізує засвоєння дітьми програми гуртка. Письмовий звіт про роботу гуртка за навчальний рік його керівник складає станом на 1 червня. Якщо діяльність гуртка подовжена на літній період, то за роботу влітку варто відзвітувати станом на 1 вересня. Керівник гуртка звітує про перебіг гурткової роботи перед педагогічним колективом на засіданні педагогічної ради.

Гуртки в дитячому садку з хореографії з піскової анімації з тістопластики

<https://www.pedrada.com.ua/article/1532-gurtkova-robota-v-dityachomu-sadku-skladov-organzats-ta-keruvnistva>

Зубко Т.А. за матеріалами електронного видання pedrada.com.ua